Sisekaitseakadeemia

Finantskolledž

Aire Oja

FÕ040

FINANTSANALÜÜS TALLINNA KAUBAMAJA NÄITEL

Lõputöö

Juhendaja:

Fred Karlson MSc

Tallinn 2007

ANNOTATSIOON

Lõputöö teema on “Finantsanalüüs Tallinna Kaubamaja näitel”. Töö on kirjutatud eesti keeles ning koosneb 42 leheküljest (ilma lisadeta). Töö sisaldab 6 lisa, millele on töös viidatud. Lõputöö koostamisel kasutati 17 allikat, sealhulgas erialast kirjandust ning interneti materjale. Võõrkeelne kokkuvõte on koostatud inglise keeles.

Töö eesmärgiks on teostada ülevaatlik uurimustöö erinevatest finantsanalüüsi meetoditest ning näiteks valitud ettevõtte majanduslikust seisundist ja maksevõimest. Lisaks sellele on eesmärgiks uurida kuidas ettevõtte ulatuslikud laienemised on mõjunud ettevõtte majanduslikule seisundile ja eelkõige maksevõimele, tuues esile otsustamiseks vajalikud hinnangud ja seosed.

Töös on püstitatud hüpotees- ettevõtte finantsaruannete alusel läbiviidud erimetoodiline analüüs annab piisava ja objektiivse ülevaate ettevõtte seisundist ning vajaliku tulemi ettevõtte lühiajalise maksevõime ja maksuvõlgade ajatamise vajaduse hindamiseks.

Käesoleva lõputöö vajalikkuse tingis praktilise töö kogemus Maksu- ja Tolliameti Põhja maksu- ja tollikeskuse juriidiliste isikute teenindusosakonnas. Menetledes ja aidates ettevõtteid on oluline tunda ettevõtte seisundit ja tegevust.

Uurimismeetodina kasutab autor andmete kogumise meetodit ning andmete tõlgendamise ja analüütilist meetodit.

Uuringu tulemusena jõutakse järeldusele, et hinnates ettevõtete finantsaruandeid ja arvutatud analüüsi näitajaid kogumis ning vastastikuses seoses on finantsanalüüsi meetoditega võimalik anda objektiivne hinnang ettevõtte finantsseisundile ja maksevõimele.

SISUKORD

ANNOTATSIOON 2
SISUKORD 3
TABELITE LOETELU 5
SISSEJUHATUS 6
1. FINANTSANALÜÜSI SISU, INFOBAAS JA MEETODID 8
1.1 Finantsanalüüsi sisu ja ülesanded 8
1.2 Finantsanalüüsi infobaas 11
1.3 Finantsanalüüsi meetodid 13
1.3.1 Horisontaalanalüüs 13
1.3.2 Vertikaalanalüüs 13
1.3.3 Suhtarvude analüüs 15
2. MAJANDUSARENG JA ETTEVÕTETE OLEMUS 18
2.1 Majanduse areng ja selle mõju 18
2.2 Ettevõtete üldiseloomustus, ajalugu 19
3. FINANTSANALÜÜS 23
3.1 Tallinna Kaubamaja AS-i bilansi horisontaalanalüüs (lisa 1) 23
3.2 Tallinna Kaubamaja kasumiaruande horisontaalanalüüs (lisa 2) 24
3.3 Tallinna kaubamaja bilansi ja kasumiaruande vertikaalanalüüs (lisa 3; lisa 4; lisa 5; lisa 6) 24
3.4 Suhtarvude analüüs 25
3.4.1 Likviidsuse suhtarvud ehk lühiajalise maksevõime suhtarvud 25
3.4.2 Efektiivsuse suhtarvud ehk varade kasutamise näitajad 28
3.4.3 Kapitali struktuuri suhtarvud 29
3.4.4 Rentaabluse ehk tegevustulukuse suhtarvud 32
3.5 Pankrotianalüüs 35
KOKKUVÕTE 38
SUMMARY 40
VIIDATUD ALLIKATE LOETELU 42
LISAD 43
Lisa 1 Tallinna Kaubamaja võrdlev bilanss 2005.a ja 2004.a. 43
Lisa 2 Tallinna Kaubamaja võrdlev kasumiaruanne 2005.a ja 2004.a. 45

Lisa 3 Tallinna Kaubamaja AS 2005. aasta bilanss 46
Lisa 4 Tallinna Kaubamaja 2004. aasta bilanss 48
Lisa 5 Tallinna Kaubamaja 2005. aasta kasumiaruanne 50
Lisa 6 Tallinna Kaubamaja 2004. aasta kasumiaruanne 51

TABELITE LOETELU

1. Ettevõtte puhas käibekapital lk. 20
2. Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja lk. 21
3. Likviidsuskordaja lk. 22
4. Kiire maksevalmiduse kordaja lk. 23
5. Koguvara käibekordaja lk. 23
6. Põhivarade tootlus lk. 24
7. Võlakordaja lk. 25
8. Kapitaliseerituse kordaja lk. 26
9. Omandikordisti lk. 26
10. Soliidsuskordaja lk. 27
11. Varade rentaablus lk. 27
12. Tulutoovuse üldvõime lk. 28
13. Käiberentaablus lk. 28
14. Omakapitali rentaablus lk. 29
15. Äritegevuse rentaablus lk. 29

SISSEJUHATUS

Finantsanalüüsi on defineeritud kui protsessi, mis identifitseerib, mõõdab ja ühendab majandusliku informatsiooni, võimaldamaks teha selle kasutajatele adekvaatseid otsuseid.[1]

Finantsaruandluse analüüsi protsessi võib kasutada mitmetel eesmärkidel- näiteks finantsseisukorra ja tulemuste ennustamisel, juhtimisel, põhitegevusest tulenevate probleemide kindlaksmääramisel, ettevõtte seisundi/ olukorra kindlakstegemisel. Finantsanalüüsi erinevatel eesmäkidel on ka erinevad huvigrupid. Näiteks, ettevõtte seisundi analüüs on oluline näiteks Maksu- ja Tolliameti sissenõudmise osakonnale, kus tehakse otsuseid vastavalt ettevõtte seisundile, seda siis maksuvõlgade sissenõumise ja maksuvõlgade ajatamise osas. Põhilisteks infoallikateks finantsanalüüsi korral on raamatupidamise aruanded.

Raamatupidamise süsteemi peamised elemendid:

- Bilanss
- Kasumiaruanne
- Omakapitali muutuste aruanne
- Rahavoogude aruanne

Mainitud aruanded on peamiseks infoallikaks inimestele väljaspool ettevõtet. Raamatupidamise aruanded püüavad kokku võtta informatsiooni ettevõtte finantseerimis-, investeerimis- ja äritegevusest teatud perioodi jooksul ning ettevõtte finantsseisundit antud momendi seisuga.

Töö eesmärgiks on teostada ülevaatlik uurimustöö erinevatest finantsanalüüsi meetoditest ning näiteks valitud ettevõtte majanduslikust seisundist ja maksevõimest. Lisaks sellele on eesmärgiks uurida kuidas ettevõtte ulatuslikud laienemised on mõjunud ettevõtte majanduslikule seisundile ja eelkõige maksevõimele.

Töös püstitatud hüpotees- ettevõtte finantsaruannete alusel läbiviidud erimetoodiline

[1] Aruste, Virgo. 2006. Finantsanalüüs- ja planeerimine. Tallinn: Hansa Äriteenuste OÜ

analüüs annab piisava ja objektiivse ülevaate ettevõtte seisundist ning vajaliku tulemi ettevõtte lühiajalise maksevõime ja maksuvõlgade ajatamise vajaduse hindamiseks.

Analüüsiks on kasutatud erinevaid analüüsimeetodeid- horisontaalanalüüs, vertikaalanalüüs ja suhtarvude analüüs.

Antud töö on jaotatud kolme ossa. Esimeses osas kirjeldatakse finantsanalüüsi olemust, infobaase ja erinevaid analüüsi meetodeid.

Teises osas kirjeldatakse finantsanalüüsis käsitletavaid ettevõtteid, kus pööratakse tähelepanu ettevõtte olemusele ning ajaloole.

Kolmas osa keskendub ettevõtte finantsnäitajate analüüsile, eelnevalt kirjeldatud meetodite abil. Ettevõtte finantsseisundit hinnatakse läbi maksevõime, kapitalistruktuuri, rentaabluse ja efektiivsuse ning läbi horisontaalanalüüsi ja vertikaalanalüüsi.

Antud töös on vaatluse alla võetud AS Tallinna Kaubamaja 2004. aasta ja 2005. aasta majandusaasta aruaded. Suhtarvude võrdlemiseks on kasutatud ühe konkureeriva ettevõtte, milleks on AS Stockmann, arvutatud suhtarve.

1. FINANTSANALÜÜSI SISU, INFOBAAS JA MEETODID

1.1 Finantsanalüüsi sisu ja ülesanded

Ettevõtte tegevus ja tema finantsseisund on otseselt seotud. Ettevõtte finantseerimisstruktuur sõltub tema äritegevusest, tegutsemisviisist, konkurentsistrateegiast jne.[2]

Finantsanalüüsi eesmärgiks on hinnangu andmine ettevõtte finantsseisukorrale möödunud perioodi andmete põhjal ning kaardistada ettevõtte nõrku ja tugevaid külgi.

Peamisteks infoallikateks finantsanalüüsi korral on raamatupidamise aruanded, nendeks on bilanss, kasumiaruanne ja rahavoogude aruanne. Raamatupidamise aruanded püüavad kokkuvõtva informatsiooni ettevõtte finantseerimis-, investeerimis- ja äritegevusest teatud perioodi jooksul ning ettevõtte finantsseisundist antud momendi seisuga. Nad annavad ülevaate sellest, missuguses finantsseisundis antud ettevõte on praegu ja tegevuse tulemustest finantsperioodi jooksul, mille tagajärjel ettevõte on käesoleva seisundi saavutanud.[3]

Finantsaruandluse analüüs lähtub asjaolust, et analüütikul ei ole muud infot kui see, mis sisaldub aastaaruandes ning avalikes materjalides firma majandusharu kohta.[4]

Finantsanalüüsi põhilised meetodid on: vertikaalanalüüs, horisontaalanalüüs ning suhtarvude analüüs.

Finantsanalüüsist on huvitatud erinevad huvigrupid, nendeks on:

- Omanik- tal on põhjendatud huvi firma tuleviku ja edu vastu. Omanik kaldub olema rahaliselt ettevaatlik. Omanikku huvitab näiteks, kui hästi ettevõttel läheb, võrreldes eelmiste aastate ja konkurentidega. Omanik tahab veel näiteks kinnitust, et perekonna sissetulekuallikas on kindel ja kaitstud.

[2] Ilisson, Rita. 2004. Finantsanalüüs- ja planeerimine. Tallinn: Printon Trükikoda AS
[3] Aruste, Virgo. 2006. Finantsanalüüs- ja planeerimine. Tallinn: Hansa Äriteenuste OÜ
[4] Alver, Jaan ja Reinberg, Lauri. 1999. Juhtimisarvestus. Tallinn: Trükkal

- Investor / aktsionär- investeerib ettevõttesse või on tal selle aktsiad. Investorite analüüs on tihti üksikasjalik ja halastamatu. Investorid / aktsinärid tahavad infot ettevõtte kohta, mis võimaldaks võrdlust teiste firmadega, et nende vahel valida. Investorid / aktsionärid tahavad tundemärke, et tulusust saab maksimeerida.
- Võlausaldaja- annab laenu, tal on vaja teada, et intress on jõukohane ja võlg saab tagasi makstud. Võlausaldaja tahab analüüsist tõendeid, et ettevõte on võimeline maksma kõigi võlgade intressi. Veel tahab võlausaldaja teada ettevõtte väärtust, kui võlg peaks tasumata jääma ja firma likvideeritama.
- Konkurent- teda huvitavad konkurentide finantstulemused ja tegevusnäitajad. Konkurent tahab analüüsist näha konkurentide müügikasvu, turuosa, puhaskasumit, ettevõtte üldist efektiivsust ning informatsiooni kulude struktuuri ja konkurentide tegevuse kohta.
- Ärijuht / töötaja- töötab ettevõtte heaks ja saab sellelt palka. Ärijuht / töötaja tahavad analüüsist leida kinnitust, et ettevõte jätkab tegutsemist konkurentsivõimelisena.
- Klient / tarnija- tal on vaja teada, kas ta on ärisuhetes maksevõimeliste ja lugupeetavate firmadega. Klienti / tarnijat huvitab tarnete ja äri jätkuvus ilma kaupade või teenuste voolu katkestusteta. Neid huvitab veel ettevõtte võime maksta kaupade eest ja tarnida õigeaegselt.
- Maksuametnik- hindab finantsaruannete täpsust ja põhjendatust, kontrollib makstavate maksude summat. Maksuametnikke huvitab rohkem seaduslikkuse pool, korralikult koostatud ja arvestatud arved ning kasumiaruanded. Maksuametnikku huvitab ka veel aruannete usaldusväärsus võrreldes teiste sarnaste ettevõtetega.[5] Maksuametnikku huvitab ka ettevõtte seisund, eelkõige huvitab see Maksu- ja Tolliameti sissenõudmise osakonda. Sissenõudmise osakond teeb maksuvõla ajatamise ja sissenõdmise otsused suuresti lähtuvalt ettevõtte seisundist.

Maksuametnikud vajavad ka objektiivseid võrdlusandmeid maksudest kõrvalehiilijate kohta. Näiteks, kui ettevõtte töötajate keskmine palk on tunduvalt väiksem Eesti keskmisest palgast ja alla nimetatud tegevusala alumist kvartiili, siis on see tõsine signaal ja näitab küllaltki suure tõenäosusega võimaliku ümbrikupalga kasutamist ja maksude mitte maksmist. Järelikult selline võrdlus on aluseks ka potentsiaalsele makse

[5] Brookson, Stephen. 2002. Aruannete analüüs.Tallinn: Koolibri

mittemaksvate ettevõtete ringi kindlaksmääramiseks. Sellele peab järgnema kahtlust äratanud ettevõtete põhjalik kontroll, mille käigus tuleb Maksu- ja tolliametil maksude mittemaksmise kahtlused tõestada.[6]

Finantsaruannete analüüsid võivad erinevatel huvigruppidel olla erinevad, lähtudes nende soovidest, enamasti nii see ongi ja erinevad huvigrupid analüüsivad aruandeid enda aspektist vaadatuna. Erinevad huvigrupid võivad analüüsida erinevaid aruandeid erinevates analüüsimeetodites. Samuti võivad erinevad huvigrupid oma analüüsides kasutada hoopis erinevaid suhtarve.

Finantsanalüüsi võib jagada kolme etappi:

1) ettevalmistav etapp, millel töötatakse välja analüüsi eesmärgid, millistele küsimustele tahetakse vastust saada
2) näitajate arvutamine ja interpreteerimine
3) analüüsi tulemuste üldistamine ja ettepanekute väljatöötamine firma edasiseks tegevuseks (milline seisukord on ja mida tuleks teha?)[7]

Maksuvõlgade ajatamine tähendab maksuvõla (sh. Intressivõla) tasumist igakuiste maksetena kinnitatud maksegraafiku alusel. Maksude ajatamist taotletakse juhul, kui kohene maksuvõlgade tasumine ei ole võimalik. Selleks, et maksuvõlga ajatada tuleb maksukohustuslasel esitada taotlus maksuvõlgade ajatamiseks. Maksuvõlgade ajatamise taotluse rahuldamise otsustamisel võtab maksuhaldur arvesse maksukohustuslase varalist seisundit, majandusnäitajaid, varasemat maksuseadustest tulenevate kohustuste täitmist (tähtaegselt deklaratsioonide esitamine ning senine maksude ja maksete tasumine), maksuvõla tasumise ajatamise otstarbekust ja tagatise nõudmise korral esitatud tagatise usaldusväärsust.[8]

Juriidilisest isikust võlgniku maksuvõla reaalse kattevara olemasolu väljaselgitamiseks hindab ametnik juriidilise isiku varalist seisundit lähtuvalt juriidilise isiku bilansi ja kasumiaruande andmetest. Otstarbekas oleks maksuvõlgade ajatamise otsuse tegemisel

---

[6] Kitvel, Evi. 1998. Rahandussuhtarvude süsteem. Tallinn: TTÜ
[7] Teearu, Asta & Krumm, Erik. 2005. Ettevõtte finantsjuhtimine. Tallinn: Pegasus
[8] Maksu- ja Tolliameti Intranet. Teabematerjal maksukohustuslasele maksuvõla tasumise ajatamise kohta. http://intranet.mta/?id=1407

uurida likviidsuse suhtarve ja pankroti kordajaid. Need näitajad iseloomustavad hästi ettevõtte seisundit ja maksevõimet.[9]

1.2 Finantsanalüüsi infobaas

Finantsanalüüsi korraldamiseks saadakse informatsiooni põhiliselt raamatupidamise aruannetest, milledeks on bilanss, kasumiaruanne ja rahavoogude aruanne.

Bilanss kajastab ettevõtte arvestuslikku väärtust. Bilanss hõlmab endas aktivad, kohustused ja omakapitali. Aktivad näitavad firma varasid, kohustused ja omakapital aga nende finantseerimise allikaid. Bilansi aktiva koosneb käibevarast, põhivarast ja muust varast. Käibevarasse kuulub põhiliselt ettevõtte käsutuses olev vaba raha, kergesti müübivad väärtpaberid, ostjate veel tasumata arved, laos olev valmistoodang ja tulevaste perioodide eest juba ettemakstud kulud. Põhivara hulka kuuluvad tootmisvahendid, hooned ja maaomand. Muu vara on kõik vara, mis ei kuulu käibevara ja põhivara hulka, näiteks patendid, pikaajalised investeeringud väärtpaberitesse ja firmaväärtus.[10]

Bilansi aktiva kirjed on järjestatud likviidsuse järgi- see tähendab, et nimistu algab hõlpsamini rahaks muudetavatest varadest.[11]

Bilansi teine pool on kohustused ja omakapital, mis näitab, mil teel ettevõte on finantseerinud investeeringuid varasse. Kohustused koosnevad näiteks hankijatelt saadud krediidist (tasumata arved) või pangalaenust (kaasa arvatud tasumata vekslid ja hüpoteeklaenud). Omakapitali hulka kuuluvad aktsionäride investeeringud ettevõttesse ja ettevõtte poolt bilansikuupäevaks akumuleeritud kasum (jaotamata kasum). Jaotamata kasum igal aastal on võrdne firma puhaskasumiga, millest on maha arvatud aasta jooksul aktsionäridele makstud dividendid.[12]
Bilansis kajastatud vara miinus kohustused võrdub omakapitaliga. See valem pandi kirja Leonardo de Vinci sõbra Luca Paccioli poolt 1494. aastal.

---

[9] Maksu- ja Tolliameti Intranet. Maksuvõla tasumise ajatamise juhend. http://intranet.mta/?id=1395
[10] Peterson, Madis. 2000. Finantsanalüüs: finantsjuhtimine, kapitaliturud ja intressimäärad, finantsaruanded, finantssuhtarvud. Tallinn: Külim
[11] Ilisson, Rita. 2004. Finantsanalüüs- ja planeerimine. Tallinn: Printon Trükikoda AS
[12] Peterson, Madis. 2000. Finantsanalüüs: finantsjuhtimine, kapitaliturud ja intressimäärad, finantsaruanded, finantssuhtarvud. Tallinn: Külim

Kasumiaruanne kajastab ettevõtte tulusid, kulusid ja kasumit. Kasumiaruanne näitab kindla perioodi vältel saadud kasumeid ja kahjumeid ning vahendite kulgemist läbi firma. Kasum ehk puhastulu on ettevõtte töö tulemusena laekunud tulude ja nende saamiseks sooritatud kulude vahe.

Kasumiaruanne näitab sammhaaval, kuidas algsetest müügituludest üksikute kuluartiklite mahaarvamisel kujuneb firma kasum. Müügitulu haarab kõiki perioodi vältel tekkepõhiselt müügist saadud summasid. Kogumüügist arvatakse maha ostjate tagastatud kaup ja allahindlused defektide ja riknemise tõttu.

Põhiseos on müük- müügi kulud- talitluskulud+ muud tulud (kulud)- maksud= kasum

Kasumiaruannet saab vaadelda koosnevana nelja tüüpi tegevustest:

1) toote või teenuste müük
2) müüdud toodete või teenuste tootmise või omandamise kulu
3) toote või teenuse turundusega ja kliendile toimetamisega seotud kulud koos administratiivkuludega
4) äritegevuse finantskulud, näiteks kreeditoridele makstud intressid ja eelisaktsionäridele makstud dividendid.[13]

Rahavoogude aruanne annab infot raha tegeliku laekumise ja raha tegelike väljaminekute kohta ettevõttes, kajastades seega sisenevaid ja väljuvaid rahavoogusid.

Rahavoogude aruanne juhib tähelepanu ettevõtte maksevõimele. Rahavoogude aruandest selgub kust raha pärineb ja kuidas seda kulutatakse. Rahavoogude aruanne näitab ettevõtte rahaliste vahendite bilansi muutusi uuritava perioodi vältel.

Rahavood liigitatakse rahavoogude aruandes kolme rühma:[14]

- põhitegevuse rahavood
- investeerimistegevuse rahavood
- finantseerimistegevuse rahavood

[13]Peterson, Madis. 2000. Finantsanalüüs: finantsjuhtimine, kapitaliturud ja intressimäärad, finantsaruanded, finantssuhtarvud. Tallinn: Külim
[14] Peterson, Madis. 2000. Finantsanalüüs: finantsjuhtimine, kapitaliturud ja intressimäärad, finantsaruanded, finantssuhtarvud. Tallinn: Külim

Ettevõte võib saada rahalisi vahendeid neljast põhiallikast[15]:

1. ärioperatsioonidest
2. laenudest
3. varade müügist
4. liht- või eelisaktsiate väljalaskmisest

Rahavoogude aruandes avaldatav informatsioon on oluline, et hinnata ettevõtte võimet genereerida raha ja raha ekvivalente ning luua lisaväärtust omanikele.

1.3 Finantsanalüüsi meetodid

1.3.1 Horisontaalanalüüs

Horisontaalanalüüs jälgib muutusi aastast aastasse, ehk võrreldakse kahe järjestikuse aasta aruandeid. Tavaliselt kajastatakse muutusi nii rahas kui protsentides ning püütakse selgitada, miks mõni näitaja on muutunud. Rahalises väljenduses peaks nii saama välja selgitada tulukust või finantsseisundit mõjutavad võtmefaktorid, protsentuaalkuju aitab tajuda perspektiivi ja muutuste olulisuse määra. Horisontaalanalüüs aitab tajuda perspektiivi ja muutuste olulisuse määra. Seda saab teha nii bilansi, kasumiaruande kui ka rahavoogude aruande põhjal.[16]

Bilansi horisontaalanalüüs võimaldab analüüsida ettevõtte laenupoliitikat, kas ettevõte on suurendanud või vähendanud laenukohustusi ja kas see muutus on olnud ettevõttele soodne või ebasoodne.[17]

Kasumiaruande horisontaalanalüüs võimaldab jälgida eelkõige kulude kõikumisi läbi aja ja nende muutuste olulisust. Samuti annab see aktsionäridele ülevaate aktsiatulu ja selle kõikumiste kohta.[18]

1.3.2 Vertikaalanalüüs

[15] Tšistjakov, Sergei. 1996. Finantsanalüüs ja selle meetodid. Vana-Võidu: Atlex
[16] Aruste, Virgo. 2006. Finantsanalüüs- ja planeerimine. Tallinn: Hansa Äriteenuste OÜ
[17] Lääts, K. Finantsaruandluse analüüs. http://www.mtk.ut.ee/doc/MA.057.konspekt.Kertu.pdf
[18] Lääts, K. Finantsaruandluse analüüs. http://www.mtk.ut.ee/doc/MA.057.konspekt.Kertu.pdf

Vertikaalanalüüsi korral on tegemist üksikute näitajate osakaalu arvutamine kogumis. Vertikaalanalüüsi puhul viiakse aruannete andmestik võrreldavuse lihtsustamiseks rahaliselt kujult protsentuaalkujule. See aitab bilansis näha eri aktiva- ja passivaartiklite suhtelist tähtsust ning kasumiaruandes tajuda eri kululiikide osamäära müügitulemust kasumi kujunemisel. [19]

Bilansi vertikaalanalüüsi korral on aktiva poolel baasnäitajaks koguvara, millest arvutatakse teiste aktivakirjete osatähtsus koguvarast. See annab hea ülevaate ettevõtte varade struktuurist ja võimaldab avastada probleeme, mis absoluutsummade puhul võiksid jääda märkamatuks. Näiteks võib eeldada, et ettevõtte käibevarade osakaal ettevõtte koguvarade suhtes on aastast aastasse küllaltki konstantne. Kui toimuvad radikaalsed muutused selle näitaja osas, tuleks uurida, mis on selle põhjuseks. Mõjutatavateks teguriteks võivad olla nii üldine majanduse langus või tugev konkurents. Samuti võimaldab analüüs süveneda ettevõtte likviidsusesse, võrreldes ostjatelt laekumata arvete või varude osatähtsust koguvarast ja võrrelda seda käibevarade osatähtsusega.[20]

Passiva poolel võetakse baasnäitajaks kohustuste ja omakapitali kogusumma. Analüüsitakse lühiajaliste ja pikaajaliste kohustuste osatähtsust ning võrreldakse omakapitali osatähtsusega.[21]

Bilansi vertikaalanalüüs võimaldab analüüsida ka ettevõtte laenukapitali kasutamist. Kui passiva poolel on suurenenud pikaajaliste kohustuste osatähtsus, siis tuleks analüüsida, milleks on ettevõte vajanud lisakapitali. Tavaliselt kasutavad ettevõtted pikaajalist laenu põhivarade soetamiseks. Kui vaadata aktiva poolel põhivarade osatähtsust ja selle muutust, on võimalik näha, kas ettevõte on kasutanud laenu sihtotstarbeliselt – kas põhivarade osatähtsus on kasvanud sama palju kui pikaajalise laenu osatähtsus või mitte. Oluline on ka pankade intressi- ja laenupoliitika, näiteks madalad intressid ja soodsad laenuvõimalused soodustavad laenude võtmist ning raha kasutatakse investeeringuteks aktsiatesse või väärtpaberitesse, mille tulusus on kõrgem kui makstavad intressid.[22]

Kasumiaruande vertikaalanalüüs annab hea ülevaate kasumiaruande struktuurist, kui suur

---

[19] Teearu, Asta & Krumm, Erik. 2005. Ettevõtte finantsjuhtimine. Tallinn: Pegasus
[20] Lääts, K. Finantsaruandluse analüüs. http://www.mtk.ut.ee/doc/MA.057.konspekt.Kertu.pdf
[21] Lääts, K. Finantsaruandluse analüüs. http://www.mtk.ut.ee/doc/MA.057.konspekt.Kertu.pdf
[22] Lääts, K. Finantsaruandluse analüüs. http://www.mtk.ut.ee/doc/MA.057.konspekt.Kertu.pdf

on näiteks kulude või tulude osatähtsust kogumüügist, laenuintresside osatähtsus või kui suur on ettevõtte maksukoormus võrreldes kogumüügiga ning kui suur on nende tegurite mõju ettevõtte kasumi kujunemisel. Kulude osatähtsuse võrdlemine realiseerimise netokäibest näiteks konkurentide vahel annab hea ülevaate, kas konkurentidel on tugev kulude kontroll ning millised väljaminekud on võrreldaval ettevõtted aruandeperioodil kõige olulisemad.[23]

1.3.3 Suhtarvude analüüs

Rahandussuhtarvude arvutamine on põhiline analüüsi meetod. Suhtarv on kahe või enama aruandelise näitaja jagatis, mida väljendatakse kordades, protsentides, päevades ja/ või kroonides.

Suhtarvude puhul on vaja vastata järgmistele küsimustele:

- Kuidas arvutada?
- Mida see suhtarv mõõdab?
- Millistes näitajates väljendatakse?
- Millest räägivad näitaja kõrged ja madalad väärtused?
- Kuidas vastavat näitajat parandada?

Arvutatud suhtarvude alusel tehakse trendianalüüsi ja neid võrreldakse normidega. Normideks võivad olla antud tootmisharu keskmised näitajad, tootmisharu ettevõtete näitajate põhjal kvartiilid ja mediaan (rea keskmine suhtarv), konkurentide näitajad jne.[24] Likviidsuse ja maksevõime analüüs on üks olulisemaid analüüse, sest ettevõtete pankrotte põhjustab valdavalt maksevõimetus. Varade likviidsuse all mõeldakse ettevõtte varade võimet muutuda rahaks kui kõige likviidsemaks maksevahendiks. Teisest küljest võib varade likviidsust vaadelda kui õigel ajal arvete tasumise võimet.[25]

Antud töös on kasutatud nelja tüüpi suhtarve:

---

[23] Lääts, K. Finantsaruandluse analüüs. http://www.mtk.ut.ee/doc/MA.057.konspekt.Kertu.pdf
[24] Teearu, Asta & Krumm, Erik. 2005. Ettevõtte finantsjuhtimine. Tallinn: Pegasus
[25] Kõomägi, Margus. 2006. Ärirahandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus

- Likviidsuse ehk lühiajalise maksevõime suhtarvud

Maksevõime analüüsi eesmärgiks on hinnata ettevõtte maksevõimet. Maksevõime analüüs näitab, kas firmal on küllaldaselt raha ning kiiresti rahaks muudetavat vara (likviidset vara) oma kohustuste õigeaegseks kustutamiseks st. kas firma on maksevõimelike.[26] Maksevõime näitab ettevõtte valmidust kustutada võlakohustusi, mille maksetähtaeg on kätte jõudnud.[27]

Ettevõtte likviidsus = ettevõtte maksevõime – ettevõtte võime tasuda tähtaegselt ettenähtud kohustusi
Kõige likviidsem vara on raha kassas või pangaarvel, järgnevad kõrglikviidsed väärtpaberid, mida saab normaaltingimustes kiiresti rahastada. Kolmandal kohal on ostjate debitoorne võlg. Likviidse vara mõiste ei laiene varudele, ettemaksetele, samuti põhivarale.[28]

- Efektiivsuse suhtarvud

Efektiivsuse suhtarvud näitavad kui efektiivselt kasutatakse ettevõtte vara müügitulu genereerimiseks.[29]

- Kapitali struktuuri suhtarvud

Kapitali struktuur annab ülevaate, kui suures ulatuses ja kust pärinevad ettevõtte tegevuseks vajalikud rahasummad. Eelkõige tuleb uurida võõrkapitali intressikandvat osa ja omakapitali. Lühiajaline osa on pidevas muutumises ning oma olemuselt kajastab see rohkem arvete maksmise poliitikat kui laenu kasutamise oskust. Kapitali struktuuri suhtarvudest näeb, kuidas ettevõte kasutab vara soetamiseks võõr- ja omakapitali.[30]

- Rentaabluse suhtarvud

---

[26] Teearu, Asta & Krumm, Erik. 2005. Ettevõtte finantsjuhtimine. Tallinn: Pegasus
[27] Raudsepp, Vambola. 1999. Finantsjuhtimise alused. Tallinn: Külim
[28] Reinberg, Lauri. Firma aastaaruanne. Tallinn: Trükkal
[29] Kallam, Henno & Kolbre, Ene & Lend, Enno & Möller, Leili & Reinhold, Valev & Simson, Amme- Liis & Uustalu, Aare- Maldus & Venesaar, Urve. 2003. Ärikorraldus põhiteadmisi. Tallinn: Külim
[30] Kõomägi, Margus. 2006. Ärirahandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus

Rentaablus on kasumi suhe mingisse teise näitajasse. Rentaabluse analüüs näitab, millised tegurid millisel määral on mõjutanud ettevõtte kasumi kujunemist.[31]

[31] Teearu, Asta & Krumm, Erik. 2005. Ettevõtte finantsjuhtimine. Tallinn: Pegasus

2. MAJANDUSARENG JA ETTEVÕTETE OLEMUS

2.1 Majanduse areng ja selle mõju

2005. aastal kasvas Eesti majandus tervikuna 10,8%. Jaekäibe kasv (ilma mootorsõidukite ja kütuse müügita) oli võrreldes 2004. aastaga Statistikaameti esialgsetel andmetel 14,3 %, kusjuures spetsialiseerimata kauplustes oli vastav näitaja 18,6 %. Spetsialiseerimata toidukaupade osakaal moodustas Statistikaameti esialgsetel andmetel ligikaudu 43% kogu jaekäibest. Jaekaubandusturu kasvule on aidanud kaasa elanikkonna ostujõu suurenemine, laenuintresside madal tase, samuti töötuse osakaalu vähenemine, mis omakorda loob jaekaubanduskettidele opereerimiseks soodsama keskkonna ja head arengutingimused.[32]

Jaekaubandusturgu iseloomustas 2005. aastal jaekaubanduskettide koondumine ja laienemine Eesti erinevatesse piirkondadesse. 2005. aasta alguses lõid ICA Baltic ja Kesko Food Baltimaade toidukaupade turul tegutsemiseks ühisfirma Rimi Baltic AB, mille tulemusena asendati Eestis Citymarketi kaubamärk Rimi Hüpermarketi märgiga. Lisaks Rimi hüper- ja supermarketitele kuuluvad sellesse kontserni ka Säästumarketi odavpoekett, Super Netto väikehulgiladu ja logistikakeskus. Aprillis 2005 toimus koondumine AS Tallinna Kaubamaja tütarfirma A-Selver ja OÜ Tirsi Grupi vahel, mille tulemusena A-Selver AS omandas OÜ Tirsi Grupp jaekaubandusketi pikaajalise opereerimisõiguse. 2005. aastal jätkus jaekaubanduses konkurentsi tugevnemine odavpoekettide vahel ning agressiivne turuosa hõivamine Leedu kaubanduskontserni Vilniaus Prekyba kuuluva T-Marketi poolt. Vilniaus Prekyba kasvatas oma turuosa ligikaudu neli korda võrreldes eelmise aastaga ning tõusis käibe poolest suuruselt viiendaks jaekaubandusketiks Eesti turul.[33]

Tallinna Kaubamaja kontserni ettevõtjate tegevust iseloomustab 2005. aastal laienemine Lõuna- Eesti piirkonnas. Üheksast uuest Selverist avati kuus Lõuna- Eesti piirkonnas, neli Tartus, üks Võrus ja üks Valgas. Samuti toimus ka laienemine Kaubamajade sektoris, Tartu Kaubamaja laienes uutesse ruumidesse, kasvatades sellega müügipinda enam kui

[32] Äriregister. 2005. majandusaasta aruanded. https://ar.eer.ee/ettevotja.py
[33] Äriregister. 2005. majandusaasta aruanded. https://ar.eer.ee/ettevotja.py

kolm korda.

Olulisematest muudatustest õiguskeskkonnas avaldas Tallinna Kaubamaja kontserni tegevusele mõju 07.01.2005 jõustunud ning 10.07.2005 muudetud Pakendiaktsiisiseadus. Seadusega kehtestati täiendavad majandusmeetmed pakendi tagasivõtmise kohustuse ja tagatisraha näol.[34]

Maailmas viimase kümnendi levinud trend kaubanduses on suured suuremaks ja väikesed omanäolisemaks. Eesti jaekaubanduse arengut iseloomustabki viimasel ajal just suurte kaubandus- ostukeskuste rajamine ning kaubanduskettide osakaalu suurenemine, kuid Eesti kaubandussektor tervikuna on veel suhteliselt killustatud. Kui vaadata ahelat tootjast jaemüüjani tervikuna, siis on tootja ja hulgimüüja positsioon pidevalt nõrgenenud ning jaekaupmehe oma tugevnenud. Jaekaubandus tugevneb põhiliselt ketistumise kaudu, kuna ketistunud kauplused suudavad töötada efektiivsemalt. Seetõttu on kaubanduskettidel võimalus pakkuda kaupu odavamalt ja saada hankijatele soodsamaid tingimusi.

Jaekaubanduse konsolideerimise ja ketistumise trendi jätkumist on oodata ka tulevikus. Kaubaturg läheb üha rohkem välisriikide kontrolli alla, kaubandusturul võivad aset leida ka kaupluste ülevõtmised suuremate poolt. Samuti pole vaibunud uute tegijate huvi turule sisenemiseks.

2.2 Ettevõtete üldiseloomustus, ajalugu

Tallinna Kaubamaja avati 21. juulil 1960. aastal. Tegemist on jaekaubandusettevõttega, mille põhiliseks tegevusalaks on jaemüük spetsialiseerimata kauplustes, kus on ülekaalus tööstuskaubad.

Tallinna Kaubamaja Kontserni kuuluvad:

- Tartu Kaubamaja AS
- AS A- Selver
- Tallinna Kaubamaja Kinnisvara OÜ

[34] Äriregister. 2005. majandusaasta aruanded. https://ar.eer.ee/ettevotja.py

- Tartu Kaubamaja Kinnisvara OÜ
- SIA TKM Latvija
- Selver Latvija SIA
- Rävala Parkla AS (50%)

Tallinna Kaubamaja müügipind on ca 58000 ruutmeetrit, ettevõttes on üle 2000 töötaja. Tallinna Kaubamaja eesmärgiks on lisada inimeste ellu värvi ja rõõmu**.** Selleks loodakse inspireerivaid linnasüdameid, kohtumispaiku, kus pakutakse elamusi, kaupu ja teenuseid, mis erutavad inimeste meeli ning kus nad saavad ilusamaks, õnnelikumaks ja targemaks.[35]

Ajaloost:[36]

1960 21. juulil avati riigiettevõte Tallinna Kaubamaja.

1966 20. detsembril avati Tartu Kaubamaja.

1973 avati Tallinna Kaubamaja juurdeehitus (B-hoone).

1994 RAS Tallinna Kaubamaja muudeti aktsiaseltsiks, enamusaktsiad müüdi E-Investeeringugrupile.

1996 Tallinna Kaubamaja aktsia noteeriti Tallinna Väärtpaberibörsil. Tallinna Kaubamaja AS omandas 75% AS Tartu Kaubamaja aktsiatest.

1997–1998 tegutses Helsingis Tallinna Kaubamaja rõivakauplus.

1999 jaanuaris asutati Tallinna Kaubamaja Kinnisvara AS.

2000 oktoobris võeti Kaubamaja IGDS-i liikmeks. Järve Keskuses avati spordikauplus Hype.
2001 aprillis omandati 100% Tartu Kaubamaja aktsiaid.

---

[35] Äriregister. 2005. majandusaasta aruanded. https://ar.eer.ee/ettevotja.py
[36] Tallinna Kaubamaja kodulehekülg. Ajalugu. http://www.kaubamaja.ee/10785

2002 sügisel müüdi Hype spordikauplus.

2003 12. augustil võeti kasutusele uus visuaalne identiteet. 27. augustil avati Rocca al Mare Kaubanduskeskuses Kaubamaja moekauplus.

2004 15. aprillil avati põhjaliku uuenduskuuri läbi teinud ning Viru Keskusesse laienenud Tallinna Kaubamaja.

2005 12. oktoobril avati uus Kaubamaja Tartus uues Tartu Kaubamaja keskuses 31. detsembril suleti Rocca al Mare Kaubanduskeskuses Kaubamaja moekauplus.

2006 Augusti lõpus avati põhjalikult uuendatud Tallinna Kaubamaja Meestemaailm.

Stockmann on 1862. aastal asutatud, jaekaubanduse alal tegutsev Soome börsiettevõte. Aktsionäre on firmal ligi 41 000. Klientide rahulolu on Stockmanni äritegevuse keskseks eesmärgiks kõigis tegevusvaldkondades.[37]

Stockmanni kolm äri- ja kaubandusüksust on: kaubamajade grupp, postimüügi ja elektroonilise kaubanduse alal tegutsev Hobby Halli grupp ning moekaubanduse alal tegutsev kaupluste kett. Stockmann tegutseb Soomes, Venemaal, Eestis, Lätis ja Leedus. AS Stockmann keskmine töötajate arv 2005. aasta seisuga oli 620 töötajat.

AS Stockmann Eestis on asutatud sügisel 1995. aastal. Firma alustas oma äritegevust 01.01.1996. aastal. Aktsiaseltsi äritegevus koosneb Stockmanni Tallinna Kaubamaja tegevusest, Seppäla jaekaubandusketi kauplustest ja Hobby Halli postimüügi ja jaekaubanduse tegevusest.[38]

.Ajaloost:[39]

1862 1. veebruaril asutati Stockmann.

1942 Stockmanni aktsiad registreeriti Helsingi Väärtpaberibörsil.

---

[37] Äriregister. Majandusaasta aruanded. https://ar.eer.ee/ettevotja.py
[38] Äriregister. Majanduaasta aruanded. https://ar.eer.ee/ettevotja.py
[39] AS Stockmann kodulehekülg. Stockmann läbi aastate. http://www.stockmann.ee/portal/1400

1957 Tamperes avas uksed esimene Stockmanni kohalik kaubamaja. Seda laiendati oluliselt 1965. aastal ning kaubamaja tegutses Hämeenkatul kuni 1981. aastani.

1967 Avati kaubamaja Pietarsaaris. Kaubamaja lõpetas oma tegevuse 1982. aastal.

1976 Avati kaubamaja Kouvolas. See tegutses üksnes kuni 1982. aastani.

1985 Stockmann omandas postimüügifirma Oy Hobby Hall Ab.

1986 Stockmann alustas Soomes "Hullude Päevadega" 1986. aasta kevadel.

1988 Stockmann ostis ära moekaupade ketti pidanud Seppäla firmad.

1990 Stockmann lõpetas hulgikaubanduse, millega ettevõte oli tegelenud asutamise hetkest alates.

1993 Stockmann avas oma kaubamaja Eesti pealinnas Tallinnas.

1996 Avati Stockmanni kaubamaja Tallinnas. Seda laiendati kahelt korruselt viiele korrusele ning seega kujunes see 2000. aastal Baltimaade suurimaks kaubamajaks. Samal ajal ehitati kaubamaja juurde ka parkimismaja.

1998 Aktsionäride aastakoosolekul kiideti heaks otsus ettevõtte omandivormi muutmiseks; ettevõttest sai aktsiaselts uue ärinimega Stockmann Oyj Abp; inglise keeles Stockmann plc. Stockmann avas uue suure kaubamaja Moskvas. Seda laiendati 2002. aastal. Stockmanni esimene kaubamaja avati Moskvas 1998. aastal.

2001 Stockmann avas uue täismõõtmetes kaubamaja suurepärases kohas Oulus.

3. FINANTSANALÜÜS

3.1 Tallinna Kaubamaja AS-i bilansi horisontaalanalüüs (lisa 1)

Tallinna Kaubamaja AS-i bilansi horisontaalanalüüs näitab, et 2005. aastal võrreldes 2004. aastaga on bilansimaht kasvanud 64,3 %. Peamiselt on suurenenud põhivarad 92,5 % ja kohustused 83,1 %.

Käibevarad kokku on suurenenud aastal 2005 6,6 % võrra. Peamiselt on suurenenud muud nõuded 193,9 % ja nõuded ostjate vastu 100,9 %. Vähenenud on aga 2005. aastal võrreldes eelmise aastaga laekumata intressitulu 100% ning raha ja pangakontod 76,5 %, see vähenemine on oluline just maksevõime kohapealt.

Ettevõtte varud on suurenenud 2005. aastal 29,4 %.

Tallinna Kaubamaja põhivara on suurenenud 92,5 %. Investeeritud on materiaalsetesse põhivaradesse 595307000 krooni väärtuses. Suured investeeringud on põhjustatud eelkõige ettevõtte laienemisega, Tartu uue Kaubamaja avamine, Sõle Selveri avamine, müügimajade renoveerimine, Tallinna Kaubamaja AS laienemine ja A- Selveri AS laienemine.

Tallinna Kaubamaja kohustused suurenesid 2005. aastal 83,1 %, kasv on tingitud lühiajaliste- ja pikaajaliste kohustuste suurenemisest. Lühiajaliste kohustuste suur kasv 74,9 % ja likviidsete varade suur vähenemine, raha ja pangakontod vähenesid 76,5 %, viitab ettevõtte makseraskustele.

Omakapital on 2005. aastal kasvanud 53 %, selle kasvu mõjutajaks on olnud aruandeaasta puhaskasum, 91776000 krooni, mis seoses ettevõtte laienemisega on 7 % väiksem kui 2004. aastal.

Tallinna Kaubamaja bilansi jagunemine 2004. ja 2005. aastal (lisa 1)

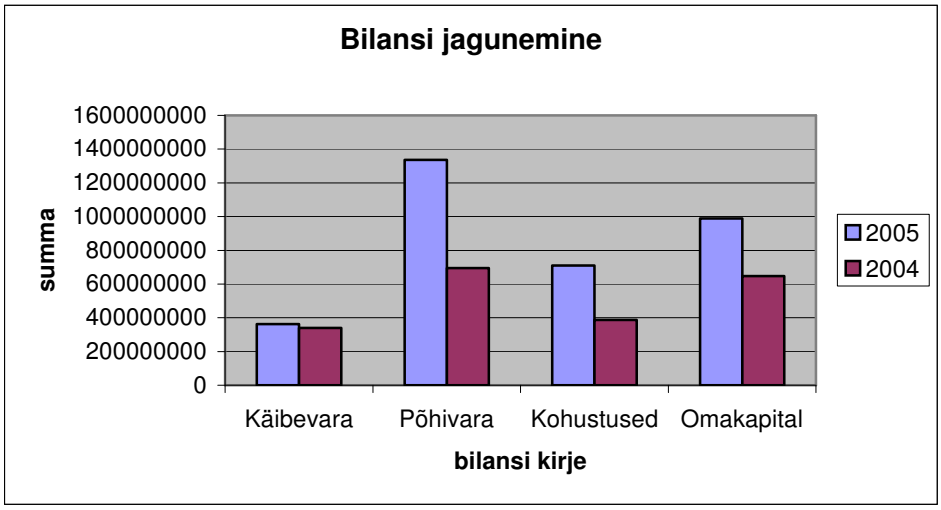

3.2 Tallinna Kaubamaja kasumiaruande horisontaalanalüüs (lisa 2)

Tallinna Kaubamaja kasumiaruande horisontaalanalüüs näitab, et 2005. aasta müügitulu on kasvanud 42,3 % ja muud ärikulud on vähenenud 34,4 %. Kuna peamiseks ärituluks on Tallinna Kaubamaja AS-il müügitulu, siis saab järeldada, et ettevõtte tegevus on laienenud analüüsitaval kahel aastal.

Tallinna Kaubamaja kasumiaruande horisontaalanalüüs näitab 2005. aasta kasumi vähenemist 7 %.

Ärikuludest on suurenenud peamiselt muud ärikulud 105,3 %, mis on 5378000 krooni. Oluliselt on suurenenud tööjõukulud 42,4 % võrra ehk 75407000 krooni. Sellise suurenemise taga oli personali värbamine seoses ettevõtte laienemisega. Peamiselt võeti 2005. aastal ettevõttesse klienditeenindajaid.

3.3 Tallinna kaubamaja bilansi ja kasumiaruande vertikaalanalüüs (lisa 3; lisa 4; lisa 5; lisa 6)

2005. aasta ja 2004. aasta bilansi vertikaalanalüüsi võrdlusest näeme käibevarade osakaalu olulist vähenemist, mis on seotud raha ja pangakontode suure vähenemisega seoses põhivara soetamisega, mis selgitab ka suurenenud põhivarade osakaalu.

Suurenenud kohustuste osakaal on paljuski tingitud põhivara soetamisest. Omakapitali osakaalu vähenemine on tingitud vajadusest kaasata ettevõttesse lühiajalisi võõrvahendeid, et laiendada ettevõtte tegevust.

Analüüsides Tallinna Kaubamaja kasumiaruannet on näha, et ettevõtte puhaskasum on vähenenud. Väikese puhaskasumi osakaalu põhjuseid tuleks otsida ärikuludest, sest ka kulude osakaal on suurenenud.

3.4 Suhtarvude analüüs

3.4.1 Likviidsuse suhtarvud ehk lühiajalise maksevõime suhtarvud

Ettevõtte puhaskäibekapital on summa, mille võrra käibevarade maksumus ületab lühiajaliste kohustuste summat.[40]

Mida suurem on puhas käibekapital, seda suurem on ka ettevõtte likviidsus ehk maksevõime.

Puhas käibekapital iseloomustab investeeringuid käibekapitali.

Ettevõtte puhas käibekapital = käibevara – lühiajalised kohustused

Ettevõtte puhas käibekapital: (lisa 1)

	2005. aasta	2004. aasta
Tallinna Kaubamaja AS	-136600000	54718000
AS Stockmann	187650104	86856335

Allikas: Autori arvutused.

Maksevõimelisel ettevõttel peaks käibekapitali näitaja olema positiivne, vastasel juhul annab näitaja märku, et ettevõte on lühiajalisi laene tõenäoliselt ebaotstarbekalt kasutanud.[41]

[40] Kõomägi, Margus. 2006. Ärirahandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus

Mida kõrgem on näitaja, seda suurem on maksevõime, mis iseloomustab näiteks konservatiivset majanduspoliitikat. Teisalt võib see iseloomustada ettevõtte ressursside halba kasutamist, sest liigsed käibevarad ei teeni tavaliselt täiendavat kasumit.

Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja ehk maksevõime üldine tase näitab likviidsete varade suhet lühiajalistesse kohustustesse. See näitaja näitab, mitu korda käibevarad lühiajalisi kohustusi katavad.[42]

Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja = käibevara / lühiajalised kohustused

Lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja: (lisa 1)

	2005. aasta	2004. aasta
Tallinna Kaubamaja AS	0,7	1,2
AS Stockmann	2,3	1,4

Allikas: Autori arvutused.

Hindamisskaala:
üle / võrdne 1.6 ; hea maksevõime
1,2- 1,59 ; rahuldav
0,9- 1,19 ; mitterahuldav
alla 0,9 ; nõrk

Tallinna Kaubamaja AS-il lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja oli 2005. aastal 0,7 (nõrk) ja 2004. aastal 1,2 (rahuldav). AS-il Stockmann aga 2005. aastal 2,3 (hea) ning 2004. aastal 1,4 (rahuldav). Tallinna Kaubamaja AS-i 2005. aasta nõrk kordaja võis tuleneda ettevõtte laienemisest.

Tallinna Kaubamaja AS 2005. aasta lühiajalise võla kattekordaja on madal, mistõttu võib ettevõte kogeda likviidsusraskusi, kuna ei suuda oma käibevara investeeringuid kooskõlas kättejõudvate maksukohustuste tähtaedega rahaks muuta. Ta peab seetõttu toetuma jooksvatele sissetulekutele ja välisfinantseerimisele.

[41] Lääts, K. Finantsaruandluse analüüs. http://www.mtk.ut.ee/doc/MA.057.konspekt.Kertu.pdf
[42] Teearu, Asta & Krumm, Erik. 2005. Ettevõtte finantsjuhtimine. Tallinn: Pegasus

Likviidsuskordaja ehk kiireloomuliste maksete tase hindab likviidsust kitsamalt, lähtudes üksnes likviidsematest varadest ehk näitab ettevõtte võimet katta oma kiireloomulisi kohustusi.[43]

Likviidsuskordaja = (käibevara – varud – ettemaksed) / lühiajalised kohustused

Likviidsuskordaja: (lisa 1)

	2005. aasta	2004. aasta
Tallinna Kaubamaja AS	0,1	0,3
AS Stockmann	0,5	0,1

Allikas: Autori arvutused.

Hindamisskaala[44]:
Suurem, kui 0,9 ; hea
0,6- 0,89 ; rahuldav
0,3- 0,59 ; mitterahuldav
väiksem, kui 0,3 ; nõrk

Tallinna Kaubamaja 2005. aasta maksevõime kordaja on nõrk- sellest võib järeldada, et suuri investeeringuid nõudnud 2005. aasta mõjus tugevasti ka ettevõtte maksevõimele.

Üldiselt on mõlema ettevõtte liviidsuskordajate näitajad halvad, kuid jaekaubanduses võib see näitaja olla natukene madalam kui teistes majandusharudes, sest seal on probleemiks hoopis varud.

Mida kõrgem on kiireloomuliste maksete teostamise tase seda kiiremini on ettevõte võimeline maksma oma lühiajalisi laene, tasuma arveid, üle kandma tähtaegseid makseid Riigieelarvesse, maksma õigeaegselt töötajatele palgad jne.

Kuna kõikide maksete tähtajad ei lange ajaliselt kokku, siis praktikas on 0,5 täiesti piisav kohustuste ajaliseks täitmiseks.

[43] Kõomägi, Margus. 2006. Ärirahandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus
[44] Kõomägi, Margus. 2006. Ärirahandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus

Kiire maksevalmiduse kordaja ehk rahaliste vahendite tase näitab, millise osa lühiajalistest kohustustest on ettevõte võimeline kohe tasuma.[45]

Kiire maksevalmiduse kordaja = raha ja pangakontod / lühiajalised kohustused

Kiire maksevalmiduse kordaja: (lisa 1)

	2005. aasta	2004. aasta
Tallinna Kaubamaja AS	0,04	0,3
AS Stockmann	0,4	0,1

Allikas: Autori arvutused.

Arvatakse, et 0,3 on valmisolekuks piisav ja 0,5 ning rohkem näitab juba ebaotstarbekat rahajuhtimist ettevõttes.[46]

2005. aastal olid Tallinna Kaubamaja AS-il tõsised makseraskused, maksevalmiduse näitaja oli kõigest 0,04 %. Makseraskused tulenesid ettevõtte laienemisest.

3.4.2 Efektiivsuse suhtarvud ehk varade kasutamise näitajad

Koguvara käibekordaja näitab, kui tõhusalt kasutas ettevõte oma vara müügitulu genereerimisel, ettevõtte varade kasutamise efektiivsust ja seda mitu käibe krooni tuleb ühe varasse investeeritud krooni kohta.[47]

Koguvara käibekordaja = müügikäive / varad

Koguvara käibekordaja: (lisa 2; lisa 1)

	2005. aasta	2004. aasta
Tallinna Kaubamaja AS	1,7	2
AS Stockmann	3	2,9

[45] Teearu, Asta & Krumm, Erik. 2005. Ettevõtte finantsjuhtimine. Tallinn: Pegasus
[46] Kõomägi, Margus. 2006. Ärirahandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus
[47] Kõomägi, Margus. 2006. Ärirahandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus

Allikas: Autori arvutused.

Koguvara käibekordaja on Tallinna Kaubamaja AS-il mõlemal analüüsitaval aastal võrreldes AS Stockmanniga väiksem.

Igalt varadesse investeeritud kroonilt teenis Tallinna Kaubamaja AS 2005. aastal keskmiselt 1,7 krooni müügitulu ning varade kasutamise efektiivsus võrreldes 2004. aastaga on langenud.

Mida kõrgem näitaja, seda efektiivsem on varade kasutamine. Antud näitaja kujunemist mõjutab üksikute varaliikide kasutamise intensiivsus.[48]

Põhivarade tootlus ehk põhivarade käibekordaja näitab, kui palju müügitulu saadi materiaalse põhivara krooni kohta. [49]

Põhivarade tootlus = müügikäive / põhivarade jääkmaksumus

Põhivarade tootlus: (lisa 2; lisa1)

	2005. aasta	2004. aasta
Tallinna Kaubamaja AS	2,2	2,9
AS Stockmann	24,8	18,1

Allikas: Autori arvutused.

Tallinna Kaubamaja põhivarade tootlus on võrreldes 2004. aastaga vähenenud.
Võrreldes AS-ga Stockmann teenib Tallinna Kaubamaja AS vähem müügitulu igalt põhivara kroonilt.
Kuid selle näitaja vaatlemisel tuleks arvestada asjaoluga, et ettevõtted peavad erinevalt põhivara arvestust.

3.4.3 Kapitali struktuuri suhtarvud

[48] Teearu, Asta & Krumm, Erik. 2005. Ettevõtte finantsjuhtimine. Tallinn: Pegasus
[49] Kõomägi, Margus. 2006. Ärirahandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus

Võlakordaja näitab, mitu protsenti varadest on võõrvahendite arvel soetatud. Võlakordaja näitab kohustuste osatähtsust varade finantseerimisel.[50]

Võlakordaja = koguvõlgnevus / varad

Võlakordaja: (lisa 1)

	2005. aasta	2004. aasta
Tallinna Kaubamaja AS	0,42	0,37
AS Stockmann	0,38	0,59

Allikas: Autori arvutused.

Võlakordaja näitab, et Tallinna Kaubamaja AS on pidanud oma võlga suurendama, see tuleneb ettevõtte laiendamisest.

Võõrvahendite kasutamine tõstab ettevõtte finantsriski, kuid mõjutab samal ajal positiivselt omakapitali rentaablust ja kapitali keskmist hinda.[51]

Võõrkapitali puudumine või väike osakaal võib anda tunnistust sellest, et ettevõttel puuduvad tulusad projektid tegevuse arendamiseks tulevikus või ei leidu turul sobivaid laenuinstrumente.[52]

Võlakordaja tõus suurendab kreeditoride riski.[53]

Kapitaliseerituse kordaja

Näitab pikaajaliste kohustuste osakaalu ettevõtte kapitalis. Iseloomustab pikaajaliste kohustuste osatähtsust ettevõtte püsivates finantseerimisallikates.[54]

Kapitaliseerituse kordaja = pikaajalised kohustused / (pikaajalised kohustused + omakapital)

[50] Teearu, Asta & Krumm, Erik. 2005. Ettevõtte finantsjuhtimine. Tallinn: Pegasus
[51] Teearu, Asta & Krumm, Erik. 2005. Ettevõtte finantsjuhtimine. Tallinn: Pegasus
[52] Kõomägi, Margus. 2006. Ärirahandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus
[53] Teearu, Asta & Krumm, Erik. 2005. Ettevõtte finantsjuhtimine. Tallinn: Pegasus
[54] Kõomägi, Margus. 2006. Ärirahandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus

Kapitaliseerituse kordaja: (lisa 1)

	2005. aasta	2004. aasta
Tallinna Kaubamaja AS	0,2	0,1
AS Stockmann	0	0

Allikas: Autori arvutused.

AS-il Stockmann puudub pikaajaliste kohustuste osakaal ettevõtte kapitalis, seetõttu ka näitajad nullis. Tallinna Kaubamajal on 2005. aastal pikaajaliste kohustuste osakaal ettevõtte kapitalis 20%.

Omandikordisti ehk finantsvõimenduse kordaja näitab, mitu korda ületab vara omakapitali ehk kui palju seob ettevõte varasse tehtud investeeringuid.[55]

Omandikordisti = varad / omakapital

Omandikordisti: (lisa 1)

	2005. aasta	2004. aasta
Tallinna Kaubamaja AS	1,7	1,6
AS Stockmann	1,6	2,4

Allikas: Autori arvutused.

Kaubanduses loetakse normaalseks riskiks 4.
Antud näitaja iseloomustab ettevõtte tegevuse riski taset. Tallinna Kaubamaja AS-il on see 2005. aastal 1,7, selle näitaja järgi võiks Tallinna Kaubamaja AS rohkem kaasata ettevõttesse võõrvahendeid.

Soliidsuskordaja näitab omakapitali osakaalu finantseerimisallikate üldsummas.[56]

Soliidsuskordaja = omakapital / varad

[55] Kõomägi, Margus. 2006. Ärirahandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus
[56] Teearu, Asta & Krumm, Erik. 2005. Ettevõtte finantsjuhtimine. Tallinn: Pegasus

Soliidsuskordaja: (lisa 1)

	2005. aasta	2004. aasta
Tallinna Kaubamaja AS	0,58	0,63
AS Stockmann	0,62	0,41

Allikas: Autori arvutused.

Tallinna Kaubamaja 2005. aasta soliidsuskordaja näitab, et ettevõte on üle keskmise soliidne.

Kõrge soliidsuskordaja ei peegelda ettevõtte head finantsstruktuuri juhtimist see näitaja näitab omanike panust ettevõttesse.[57]

3.4.4 Rentaabluse ehk tegevustulukuse suhtarvud

Varade rentaablus (ROA) hindab, kui hästi firma varasid on kasutatud, näitab ettevõtte varadesse tehtud investeeringute tasuvust. Sisuliselt saab teada, mitu rahaühikut kasumit on

saadud igalt varadesse paigutatud rahaühikult.[58]

Varade rentaablus = puhaskasum / varad

Varade rentaablus: (lisa 1)

	2005. aasta	2004. aasta
Tallinna Kaubamaja AS	0,05	0,1
AS Stockmann	0,23	0,1

Allikas: Autori arvutused.

Tallinna Kaubamaja AS teenis 2005. aastal igalt põhivaradesse investeeritud kroonilt 0,05 krooni ehk 5 senti.

[57] Kõomägi, Margus. 2006. Ärirahandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus
[58] Aruste, Virgo. 2006. Finantsanalüüs- ja planeerimine. Tallinn: Hansa Äriteenuste OÜ

Ettevõtted peavad varade rentaablust maksimeerima. Ettevõte, kellel ei õnnestu saavutada kõrget varade rentaablust, peab selle kompenseerima kiirema varade ringkäiguga, sest varade rentaabluse taset saab suurendada kahel moel: suurendades tegevustulukust ja/ või suurendades varade käibekordajat.[59]

Tulutoovuse üldvõime näitab varade tootlikkust enne maksude ja finantsvõimenduse mõju.[60]

Tulutoovuse üldvõime = ärikasum / varad

Tulutoovuse üldvõime: (lisa 2; lisa 1)

	2005. aasta	2004. aasta
Tallinna Kaubamaja AS	0,06	0,1
AS Stockmann	0,19	0,08

Allikas: Autori arvutused.

Tallinna Kaubamajal on varade tootlikkus väiksem kui AS-il Stockmann.

Käiberentaablus ehk tegevustulukus näitab müügikäibe iga rahaühiku tasuvust. See näitab, mitu protsenti müügikäibest jääb ettevõttele kasumiks. Näitab, millise osa

moodustab kasum firma müügikogusest.[61]

Käiberentaablus = puhaskasum / müügikäive

Käiberentaablus: (lisa 1; lisa 2)

	2005. aasta	2004. aasta
Tallinna Kaubamaja AS	0,03	0,05
AS Stockmann	0,08	0,04

Allikas: Autori arvutused.

[59] Kõomägi, Margus. 2006. Ärirahandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus
[60] Kõomägi, Margus. 2006. Ärirahandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus
[61] Kõomägi, Margus. 2006. Ärirahandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus

See suhtarv näitab, et Tallinna Kaubamaja teenis 2005. aastal puhaskasumit iga müüdud krooni pealt 3 senti.

Need suhtarvnäitajad on üldiselt head, sest jaekaubandusettevõtetel on isegi 1% hea näitaja. Jaekaubandusega tegelevates ettevõtetes on see suhtarv tavaliselt madalam kui teistes valdkondades.[62]

Omakapitali rentaablus (ROE) näitab aktsionäride investeeringute tasuvust ja võimaldab otsustada ettevõtte juhtimise efektiivsuse üle.[63]

Omakapitali rentaablus = puhaskasum / omakapital

Omakapitali rentaablus: (lisa 1)

	2005. aasta	2004. aasta
Tallinna Kaubamaja AS	0,09	0,15
AS Stockmann	0,39	0,27

Allikas: Autori arvutused.

Tallinna Kaubamaja AS-i omakapitali puhaskasumi tootlus 2005. aastal on madalam kui 2004. aastal. Peamiseks põhjuseks siin võib olla ettevõtte laienemine.

Äritegevuse rentaablus näitab kui palju teenis ettevõte ärikasumit iga müüdud krooniga.[64]

Äritegevuse rentaablus = ärikasum / netokäive

Äritegevuse rentaablus (lisa 2)

	2005. aasta	2004. aasta
Tallinna Kaubamaja AS	0,03	0,05
AS Stockmann	0,06	0,03

[62] Kõomägi, Margus. 2006. Ärirahandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus
[63] Kõomägi, Margus. 2006. Ärirahandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus
[64] Lääts, K. Finantsaruandluse analüüs. http://www.mtk.ut.ee/doc/MA.057.konspekt.Kertu.pdf

Allikas: Autori arvutused.

Äritegevuse rentaabluse näitaja näitab, et Tallinna Kaubamaja AS teenis 2005. aastal 1 müüdud krooniga 3 senti ärikasumit- seda on vähem kui 2004. aastal ja vähem kui AS-il Stockmann.

3.5 Pankrotianalüüs

Altmani Z- seisu võrrand[65]

Z = 6,56 X1 + 3,26 X2 + 6,72 X3 + 1,05 X4

X1 = puhaskäibekapital / varad
X2 = eelmiste aastate jaotamata kasum / varad
X3 = ärikasum / varad
X4 = omakapital / koguvõlgnevus

Tallinna Kaubamaja 2005. aasta Z = 6,56 * (-0,08) + 3,26 * 0,19 + 6,72 * 0,06 + 1,05 * 1,39 = 1,96
Tallinna Kaubamaja 2004. aasta Z = 6,56 * 0,05 + 3,26 * 0,21 + 6,72 * 0,1 + 1,05 * 1,67 = 3,44

Z on suurem, kui 2,6 ; st. Finantsseisukord on hea
Z on väiksem kui 1,1 ; st. Suurt pankrotiohtu
Z võrdub 1,1 – 2,6 ; st. Finantsseisukord on ebastabiilne.

Eelnevatest arvutustest võib järeldada, et Tallinna Kaubamaja 2005. aasta finantseisukord on halvenenud võrreldes 2004. aastaga. 2005. aasta finantsseisukord on muutunud ebastabiilsemaks.

Pankrotianalüüsi suhtarv graafiliselt.

[65] Teearu, Asta & Krumm, Erik. 2005. Ettevõtte finantsjuhtimine. Tallinn: Pegasus

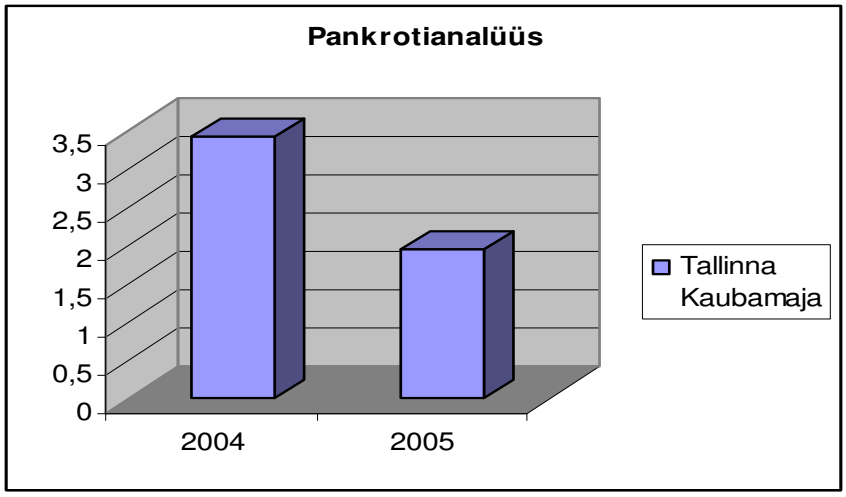

Allikas: Autori arvutused.

Altmani pankrotikordaja (Kp)[66]

Kp = 1,2 * X1 + 1,4 * X2 + 3,3 * X3 + 0,6 * X4 + 0,999 * X5

X1 = puhaskäibekapital / varad

X2 = jaotamata kasum / varad

X3 = ärikasum / varad

X4 = aktsiate turuväärtus / kohustused ; aktsiate turuväärtus on võrdsustatud omakapitaliga

X5 = müügitulu / varad

Tallinna Kaubamaja 2005. aasta Kp = 1,2 * (-0,08) + 1,4 * 0,19 + 3,3 * 0,06 + 0,6 * 1,39 + 0,999 * 1,69 = 2,89

Tallinna Kaubamaja 2004. aasta Kp = 1,2 * 0,05 + 1,4 * 0,21 + 3,3 * 0,1 + 0,6 * 1,67 + 0,999 * 1,95 = 3,63

Kp on suurem, kui 2,99 ; st. Pankroti pärast pole vaja muretseda

Kp on väiksem, kui 1,81 ; st. Suurt pankrotiohtu

Kp võrdub 1,81 – 2,675 ; st. Prognoosi raskusi

Kp võrdub 2,675 – 2,99 ; st. Prognoosi edu

[66] Teearu, Asta & Krumm, Erik. 2005. Ettevõtte finantsjuhtimine. Tallinn: Pegasus

Pankrotikordaja (Kp) näitab, et pankroti ohtu ei ole.

Vaadeldes mõlemat pankrotikordajat on näha, et need on suhteliselt erinevad. Altmani Z-seisu võrrandi kordaja näitab, et ettevõtte seisund on ebastabiilne, kuid Altmani pankrotikordaja (Kp) näitab, et ettevõttel ei ole pankroti ohtu. Erinevused tulenevad erinevatest majandusmudelitest. Võttes aluseks mõlema kordaja näitajate keskmise võib kokkuvõtvalt öelda, et ettevõtte seisund on stabiilne ja pankroti ohtu ei ole.

Kuna Tallinna Kaubamajal on piisavalt kattevarasid, et oma maksukohustusi täita ja ettevõtte seisund on üldiselt stabiilne, siis ei tekkinud ettevõttel seoses laienemisega vajadust maksuvõlgade ajatamiseks.

KOKKUVÕTE

Raamatupidamise aruanded peavad olema täpsed ja mõistetavad kõigile huvitatud osapooltele. Tähtsamad raamatupidamisaruanded on bilanss, kasumiaruanne, rahavoogude aruanne ja omakapitali muutuste aruanne. Kõigil neljal on täita oma funktsioon. Nende aruannete põhjal saavad nii sisemised kui ka välised infovajajad ülevaate ettevõtte olulistest külgedest. Põhilisteks infovajajateks on riik, konkurendid, võlausaldajad, kliendid, omanikud ja töötajad.

Igal finantsaruandel on täita oma funktsioon. Bilansi eesmärgik on ettevõttes kajastada kõike seda, mida ettevõte omab ja mida võlgneb. Rahavoogude aruanne aitab mõista, kui hästi juhitakse firmas raha, kasumiaruanne näitab ettevõtte tulusid ja kulusid. Selleks, et tegevust objektiivselt hinnata on vaja leida ka suhtarve. Suhtarvud annavad võimaluse hinnata olulist informatsiooni ja peegeldada muutusi.

Antud töös analüüsiti ettevõtte finantsaruandeid, millest peamiselt on kasutatud bilanssi ja kasumiaruannet. Aruannete analüüsiks kasutati kolme peamist analüüsimeetodit- horisontaalanalüüs, vertikaalanalüüs ja suhtarvude analüüs. Erinevate meetodite kasutamine andis võimaluse ettevõtet objektiivsemalt hinnata.

Finantsanalüüsi tulemustele tuginedes võib AS Tallinna Kaubamaja nõrga küljena välja tuua võimalikud likviidsusprobleemid, mis kajastuvad mitte kuigi heades maksevõime- ja valmiduse näitajates.

Kohustuste maht võrreldes 2004. aastaga on tõusnud 83,1 %, samas kui käibevarade hulk on kasvanud vaid 6,6 %- see näitab, et ettevõtte maksevõime on langenud võrreldes 2004. aastaga.

AS Tallinna Kaubamaja tugevusena võib välja tuua mahukad investeeringud ettevõtte laienemisse, materiaalse põhivara soetamine. Veel üheks ettevõtte tugevuseks on ettevõtte väärtuslik aktsiaportfell.

Põhivara jääkmaksumus on osaliselt kaetud lühiajaliste laenudega, see aga viitab ebastabiilsele maksevõimele. Sama tendents on olnud ka varasematel aastatel. Seega autori ettepanekul peaks AS Tallinna Kaubamaja kontserni juhtkond kaaluma lühiajaliste võlakohustuste ümbervormistamist pikaajalisteks kohustusteks.

Tallinna Kaubamaja 2005. aasta maksevõime kahanes võrreldes sellele eelnenud aastaga. Maksevõime vähenemine oli tingitud investeeringutest ettevõtte laienemisse. Kuigi maksevõime näitajad näitavad ettevõtte makseraskusi ei ole ettevõte siiski pankrotiohus ja ei vaja ka maksuvõlgade ajatamist.

Kuna konkurents on veelgi tihenenud ning turg hakkab vaikselt küllastuma, siis jääb loota, et AS Tallinna Kaubamaja ei püüa lähiaastail enam agressiivselt laieneda vaid tegeleb rohkem olemasoleva pinna efektiivsuse tõstmisega ja enda täpsema positsioneerimisega jaeturul.

SUMMARY

Accounting reports must be accurate and understandable to all interested parties. Most important accounting reports include balance sheet, profit statement, statement of cash flows and statement of changes in owner's equity. All four have a specific function. These reports provide the intra-company as well as other interested parties with an overview of the important characteristics of the company. Most important interested parties include the state, competitors, creditors, clients, owners and employees.

Every financial report has its own function. The purpose of a balance sheet is to give an overview of company's assets and debts. Statement of cash flows indicates how well the company's funds are managed; profit statement shows the company's incomings and outgoings. In order to objectively assess a company's activity one must also calculate ratios. Ratios reflect the changes that have taken place and give an opportunity to assess the important information.

The current thesis analyses the financial reports of a company. Main focus is placed on balance sheet and profit statement. Three main methods of analysis - horizontal analysis, vertical analysis and ratio analysis – were used to analyze the reports. Application of different methods gave an opportunity to assess the company more objectively.

On the basis of the results of the financial analysis the weak spot of Tallinna Kaubamaja Ltd is the probability of future liquidity problems, which is indicated by the not very good characteristics of solvency and willingness to pay.

The amount of obligations has increased by 83.1% compared to the year 2004, whereas the amount of circulating assets has increased only by 6.6 %. This indicates that the company's solvency has decreased compared to the year 2004.

The strengths of Tallinna Kaubamaja Ltd include big investments into the development of the company, the purchase of material capital and the valuable share portfolio of the company.

The depreciated cost of basic capital is partly covered by short-term loans, indicating an unstable solvency. The same tendency has also occurred in the previous years. Therefore, in the opinion of the author, the management of the Tallina Kaubamaja Ltd group should consider redrafting the short-term obligations into long-term obligations.

In the year 2005 the solvency of Tallinna Kaubamaja Ltd decreased compared to the preceding year. The decrease in solvency was caused by the investments made into the development of the company. Although the characteristics of the company indicate the existence of solvency problems, the company has neither a danger of bankruptcy nor any need to put back tax arrears.

As the competition has become heavier and the market is beginning to saturate, one must hope that in the following years Tallinna Kaubamaja Ltd will not strive for an aggressive expansion, but will rather try to improve the efficiency of the already acquired selling space and to position them in the retail market more exactly.

VIIDATUD ALLIKATE LOETELU

1. Alver, Jaan & Reinberg, Lauri. 1999. Juhtimisarvestus. Tallinn: Trükkal
2. Aruste, Virgo. 2006. Finantsanalüüs- ja planeerimine. Tallinn: Hansa Äriteenuste OÜ
3. Brookson, Stephen. 2002. Aruannete analüüs.Tallinn: Koolibri
4. Ilisson, Rita. 2004. Finantsanalüüs- ja planeerimine. Tallinn: Printon Trükikoda AS
5. Kallam, Henno & Kolbre, Ene & Lend, Enno & Möller, Leili & Reinhold, Valev & Simson, Anne- Liis & Uustalu, Aare- Maldus & Venesaar, Urve. 2003. Ärikorralduse põhiteadmised. Tallinn: Külim
6. Kitvel, Evi. 1998. Rahandussuhtarvude süsteem. Tallinn: TTÜ
7. Kõomägi, Margus. 2006. Ärirahandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus
8. Peterson, Madis. 2000. Finantsanalüüs: finantsjuhtimine, kapitaliturud ja intressimäärad, finantsaruanded, finantssuhtarvud. Tallinn: Külim
9. Raudsepp, Vambola. 1999. Finantsjuhtimise alused. Tallinn: Külim
10. Reinberg, Lauri. 1999. Firma aastaaruanne. Tallinn: Trükkal
11. Teearu, Asta & Krumm, Erik. 2005. Ettevõtte finantsjuhtimine. Tallinn: Pegasus
12. Tšistjakov, Sergei. 1996. Finantsanalüüs ja selle meetodid. Vana-Võidu: Atlex
13. Äriregister. Majandusaasta aruanded. https://ar.eer.ee/ettevotja.py (28.03.2007)
14. Lääts, K. Finantsaruandluse analüüs. http://www.mtk.ut.ee/doc/MA.057.konspekt.Kertu.pdf (28.03.2007)
15. Tallinna Kaubamaja kodulehekülg. Ajalugu. http://www.kaubamaja.ee/10785 (28.03.2007)
15. AS Stockmann kodulehekülg. Stockmann läbi aastate. http://www.stockmann.ee/portal/1400 (28.03.2007)
16. Maksu- ja Tolliameti Intranet. Teabematerjal maksukohustuslasele maksuvõla tasumise ajatamise kohta. http://intranet.mta/?id=1407 (12.04.2007)
17. Maksu- ja Tolliameti Intranet. Maksuvõla tasumise ajatamise juhend. http://intranet.mta/?id=1395 (12.04.2007)

LISAD

Lisa 1 Tallinna Kaubamaja võrdlev bilanss 2005.a ja 2004.a.

(tuhandetes Eesti kroonides)

	2005	2004	Absoluut	Protsent
VARAD				
Käibevara				
Raha ja pangakontod	18290	77967	-59677	-76,5
Nõuded ostjate vastu	28565	14222	14343	100,9
Muud nõuded	18072	6148	11924	193,9
Laekumata intressitulu	0	80	-80	-100
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	7520	17439	-9919	-56,9
Varud	290390	224366	66024	29,4
Käibevara kokku	**362837**	**340222**	**22615**	**6,6**
Põhivara				
Tulevaste perioodide ettemakstud kulud	47331	0	47331	0
sidusettevõtjate aktsiad	9032	6769	2263	33,4
muud pikaajalised nõuded	9828	12328	-2500	-20,3
materiaalne põhivara	1270549	675242	595307	88,2
põhivara kokku	**1336740**	**694339**	**642401**	**92,5**
VARAD KOKKU	**1699577**	**1034561**	**665016**	**64,3**
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL				
lühiajalised kohustused				
võlakohustused	83571	31457	52114	165,7
ostjate ettemaksed kaupade ja teenuste eest	7592	5529	2063	37,3
võlad tarnijatele	338012	191343	146669	76,7
muud lühiajalised võlad	70262	57175	13087	22,9
lühiajalised kohustused kokku	**499437**	**285504**	**213933**	**74,9**
pikaajalised kohustused				
võlakohustused	210651	102416	108235	105,7

pikaajalised kohustused kokku	**210651**	**102416**	**108235**	**105,7**
KOHUSTUSED KOKKU	**710088**	**387920**	**322168**	**83,1**
OMAKAPITAL				
aktsiakapital	67882	67882	0	0
kohustuslik reservkapital	7269	7269	0	0
põhivara ümberhindluse reserv	504307	260506	243801	93,6
eelmiste perioodide jaotamata kasum	318255	212251	106004	49,9
aruandeaasta puhaskasum	91776	98733	-6957	-7
OMAKAPITAL KOKKU	**989489**	**646641**	**342848**	**53**
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	**1699577**	**1034561**	**665016**	**64,3**

Lisa 2 Tallinna Kaubamaja võrdlev kasumiaruanne 2005.a ja 2004.a.

(tuhandetes Eesti kroonides)

	2005	2004	Absoluut	Protsent
Äritulud				
Müügitulu	2877784	2021830	855954	42,3
Muud äritulud	58391	89041	-30650	-34,4
Müüdud kaupade kulu	-2165612	-1524271	-641341	-42,1
Mitmesugused tegevuskulud	-339285	-240683	-98602	-41
Tööjõukulud	-253207	-177800	-75407	-42,4
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-70087	-58898	-11189	-19
Firmaväärtuse kulum	0	938	-938	-100
Muud ärikulud	-10485	-5107	-5378	105,3
Ärikasum	97499	105050	-7551	-7,2
Finantskulud	-8731	-8861	-130	-1,5
Finantstulud	745	1202	-457	-38
Finantstulud sidusettevõtjate aktsiatelt	2263	1342	921	68,6
Finantstulud- ja kulud kokku	-5723	-6317	-594	-9,4
ARUANDEAASTA PUHASKASUM	91776	98733	-6957	-7

Lisa 3 Tallinna Kaubamaja AS 2005. aasta bilanss

(tuhandetes Eesti kroonides)

VARAD	Tuhandetes Eesti kroonides	Protsentuaalsel kujul
Käibevara		
Raha ja pangakontod	18290	1,1
Nõuded ostjate vastu	28565	1,7
Muud nõuded	18072	1,1
Laekumata intressitulu	0	0
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	7520	0,4
Varud	290390	17,1
Käibevara kokku	**362837**	21,4
Põhivara		
Tulevaste perioodide ettemakstud kulud	47331	2,8
Sidusettevõtjate aktsiad	9032	0,5
Muud pikaajalised nõuded	9828	0,6
Materiaalne põhivara	1270549	74,8
Põhivara kokku	**1336740**	78,6
VARAD KOKKU	**1699577**	100
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Lühiajalised kohustused		
Võlakohustused	83571	4,9
Ostjate ettemaksed kaupade ja teenuste eest	7592	0,5
Võlad tarnijatele	338012	19,9
Muud lühiajalised võlad	70262	4,1
Lühiajalised kohustused kokku	**499437**	29,4
Pikaajalised kohustused		

Võlakohustused	210651	12,4
Pikaajalised kohustused kokku	**210651**	12,4
KOHUSTUSED KOKKU	**710088**	41,8
OMAKAPITAL		
Aktsiakapital	67882	4
Kohustuslik reservkapital	7269	0,4
Põhivara ümberhindluse reserv	504307	29,7
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	318255	18,7
Aruandeaasta puhaskasum	91776	5,4
OMAKAPITAL KOKKU	**989489**	58,2
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	**1699577**	100

Lisa 4 Tallinna Kaubamaja 2004. aasta bilanss

(tuhandetes Eesti kroonides)

VARAD	Tuhandetes Eesti kroonides	Protsentuaalsel kujul
Käibevara		
Raha ja pangakontod	77967	7,5
Nõuded ostjate vastu	14222	1,4
Muud nõuded	6148	0,6
Laekumata intressitulu	80	0
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	17439	1,7
Varud	224366	21,7
Käibevara kokku	**340222**	**32,9**
Põhivara		
Tulevaste perioodide ettemakstud kulud	0	0
Sidusettevõtjate aktsiad	6769	0,6
Muud pikaajalised nõuded	12328	1,2
Materiaalne põhivara	675242	65,3
Põhivara kokku	**694339**	**67,1**
VARAD KOKKU	**1034561**	**100**
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Lühiajalised kohustused		
Võlakohustused	31457	3
Ostjate ettemaksed kaupade ja teenuste eest	5529	0,5
Võlad tarnijatele	191343	18,5
Muud lühiajalised võlad	57175	5,5
Lühiajalised kohustused kokku	**285504**	**27,6**
Pikaajalised kohustused		

Võlakohustused	102416	9,9
Pikaajalised kohustused kokku	**102416**	**9,9**
KOHUSTUSED KOKKU	**387920**	**37,5**
OMAKAPITAL		
Aktsiakapital	67882	6,6
Kohustuslik reservkapital	7269	0,7
Põhivara ümberhindluse reserv	260506	25,2
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	212251	20,5
Aruandeaasta puhaskasum	98733	9,5
OMAKAPITAL KOKKU	**646641**	**62,5**
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	**1034561**	**100**

Lisa 5 Tallinna Kaubamaja 2005. aasta kasumiaruanne

(tuhandetes Eesti kroonides)

Äritulud	Tuhandetes Eesti kroonides	Protsentuaalsel kujul
Müügitulu	2877784	100
Muud äritulud	58391	2
Müüdud kaupade kulu	-2165612	-75,3
Mitmesugused tegevuskulud	-339285	-11,8
Tööjõukulud	-253207	-8,8
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-70087	-2,4
Firmaväärtuse kulum	0	0
Muud ärikulud	-10485	-0,4
Ärikasum	**97499**	3,4
Finantskulud	-8731	-0,3
Finantstulud	745	0,03
Finantstulud sidusettevõtjate aktsiatelt	2263	0,08
Finantstulud- ja kulud kokku	**-5723**	0,2
ARUANDEAASTA PUHASKASUM	**91776**	3,2

Lisa 6 Tallinna Kaubamaja 2004. aasta kasumiaruanne

(tuhandetes Eesti kroonides)

Äritulud	Tuhandetes Eesti kroonides	Protsentuaalsel kujul
Müügitulu	2021830	100
Muud äritulud	89041	4,4
Müüdud kaupade kulu	-1524271	-75,4
Mitmesugused tegevuskulud	-240683	-11,9
Tööjõukulud	-177800	-8,8
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-58898	-2,9
Firmaväärtuse kulum	938	0,05
Muud ärikulud	-5107	-0,3
Ärikasum	**105050**	**5,2**
Finantskulud	-8861	-0,4
Finantstulud	1202	0,06
Finantstulud sidusettevõtjate aktsiatelt	1342	0,07
Finantstulud ja –kulud kokku	**-6317**	**0,3**
ARUANDEAASTA PUHASKASUM	**98733**	**4,9**